

SINH KẾ CỦA NGƯỜI BRU - VÂN KIỀU Ở BẢN CỬA MỆC

LÊ CÔNG A

Về bản miền núi cận đồng bằng Cửa Mọc thuộc xã Ngân Thủy, huyện Lệ Thủy, tỉnh Quảng Bình, được nghe chuyện trồng rừng xanh đôi trục kết hợp trồng lúa chăn nuôi gia súc gia cầm thu lãi hàng trăm triệu đồng mỗi năm của đồng bào dân tộc Bru - Vân Kiều.

Cửa Mọc là bản được thành lập sau ngày tỉnh Quảng Bình tái lập, đời sống còn nhiều thiếu thốn. Bản có đất tự nhiên rộng, có 83 hộ, 700 nhân khẩu, đa phần người dân tộc mang họ Hồ. Trước đây, bản Cửa Mọc sống heo hút trên đại ngàn Trường Sơn, mưu sinh của người dân chủ yếu bằng phương thức hái lượm, chặt, đốt, tria lấp hạt, phá rừng làm rẫy, mỗi năm chỉ tự túc lương thực được vài tháng còn lại thiếu ăn, bệnh tật kéo dài, tiềm ẩn nhiều hệ lụy và tệ nạn xã hội... Không thể để con ma nghèo tàn phá bản làng, ông Hồ Đá, Chủ tịch xã Ngân Thủy quyết định đưa bà con xuống núi định cư vùng cận đồng bằng Cửa Mọc. Ông tâm sự: “Cũng bởi bà con quanh năm mãi mê với cái nương, cái rẫy, con cái sinh ra không được đi học, không học cái chữ Bác Hồ nên bản mới nghèo đói”. Để giúp bà con an cư để lạc nghiệp, ổn định cuộc sống, năm 1995 có 30 hộ xuống núi dựng nhà vùng đất cận đồng bằng Cửa Mọc. Sau nhiều năm khai sơn phá thạch, cùng với sự hỗ trợ của Nhà nước, thông qua Chương trình 135, 134, Đề án 30A đã xuất hiện nhiều mô hình làm ăn có hiệu quả như mô hình trồng lúa nước. Nhờ lợi thế nguồn nước sẵn có, công trình đại thủy nông Cẩm Ly, sự giúp đỡ của UBND huyện Lệ Thủy cấp giống lúa, phân bón, cán bộ khuyến nông của Phòng Nông nghiệp huyện hướng dẫn khoa học kỹ thuật, năm đó năng suất lúa đạt 47 tạ/ha. Bà con thôn bản rất phấn khởi bởi từ nay bà con không còn sợ đói, sợ nghèo nữa. Nhìn vùng đồi cạnh vườn

Mô hình rừng keo của bà con Bru - Vân Kiều ở bản Cửa Mọc

Ảnh: L.C.A

nhà, cựu chiến binh, già làng Hồ Chí Trọng thổ lộ: “Làm ruộng có thóc mới no cái bụng nhưng chưa có tiền làm nhà ở, mua sắm xe máy nên ta phải đánh thức vùng đồi, trồng keo lai phủ xanh đồi trọc, trước chống xói mòn, sạt lở, bảo vệ môi trường, sau là bán cây có tiền”... Nghe theo lời già làng, bà con rủ nhau lên rừng phát cây dại, chuẩn bị đất, lúc đầu trồng cây rải rác, chưa thành phong trào. Sau một thời gian, mấy hộ tập trung nhân lực trồng trước 02ha keo lai. Đến kỳ thu hoạch, khai thác để bán, trừ chi phí lãi 50-60 triệu đồng. Từ đó, đó cả bản phát triển trồng rừng phủ xanh đất trống đồi trọc. Ông Hồ Thịnh, người tiên phong trồng keo lai chia sẻ: “Keo lai dễ trồng, đất nào cũng trồng được, đầu tư chi phí ít, cây ít bị sâu bệnh. Kỹ thuật trồng cũng khá đơn giản, trồng về mùa đông, mùa xuân, cây cách cây 1,5m, hàng cách hàng 2,5m. Cuộc hố sâu 35cm, trước lúc bỏ cây, bỏ phân N-P-K loại 16-16-8... Khi cây phát triển

(Xem tiếp trang 48)

tất cả nhân viên thư viện cùng tham gia hoạt động truyền thông.

Vấn đề bảo mật trang cũng là vấn đề quan trọng, bởi hiện nay có rất nhiều tài khoản Facebook bị đánh cắp với mục đích vụ lợi cá nhân, gây ảnh hưởng xấu đến cộng đồng. Trung tâm cần tăng cường bảo mật và chống giả mạo Fanpage như chèn thêm thông tin về Fanpage của Trung tâm trong các bài viết đăng trên báo giấy, báo điện tử, quảng bá thông tin trang Facebook của Trung tâm trên các trang cá nhân của cán bộ Trung tâm...

Tài liệu tham khảo:

1. Bùi Loan Thủy, Đỗ Thị Thu, Phát triển dịch vụ thông tin - thư viện trong môi trường điện tử tại thư viện đại học, *Tạp chí Thư viện Việt Nam*, 2014, số 3, tr.7-14.
2. Bùi Thị Thu Hà, Mạng xã hội Facebook phương tiện hữu ích hỗ trợ hoạt động của các cơ quan thông tin - thư viện hiện nay, *Tạp chí Thư viện Việt Nam*, 2014, số 5, tr. 24-28, 23.
3. Nguyễn Hữu Nghĩa, Tiếp thị thư viện qua mạng Internet, *Tạp chí Thư viện Việt Nam*, 2007, số 2, tr.29-33.
4. Phùng Ngọc Tú, Internet với việc quảng bá hoạt động thư viện thông tin, *Tạp chí Thư viện Việt Nam*, 2016, số 6, tr.29-33.

Kết luận

Trong bối cảnh hiện nay, việc ứng dụng mạng xã hội Facebook trong công tác truyền thông là rất phù hợp, truyền thông qua Fanpage Facebook sẽ góp phần đáng kể vào việc tạo lập một môi trường thư viện năng động và linh hoạt. Ứng dụng mạng xã hội Facebook là một xu hướng tích cực, hứa hẹn đem đến những cơ hội và triển vọng phát triển cho Trung tâm Học liệu Trường Đại học Quảng Bình trong thời gian sắp tới ■

SINH KẾ CỦA NGƯỜI BRU - VÂN KIỀU... (Tiếp theo trang 40)

thì phát cây đại, bỏ sung cây bị chết. Sau 4 năm thì khai thác, bán xong thuê máy mức gốc, trồng lại lúa khác. Lúa keo đầu nhà tui trồng 04ha trừ chi phí, thu gần 100 triệu. Nhờ vậy nên có tiền làm nhà, mua xe máy, mua sắm được nhiều vật dụng thiết yếu, đầu tư cho con cái học hành. Bản cũng đã có kết nối mạng internet nên chúng tôi cũng đã thường xuyên cập nhật thông tin, nhất là các thông tin về hướng dẫn kỹ thuật trồng trọt, chăn nuôi gia súc, gia cầm, Ông Hồ Thịnh cho biết thêm: “Hiện nay Cửa Mọc có rừng keo ước tính hơn 200ha, bình quân mỗi hộ trồng 7-8ha. Để duy trì mở rộng diện tích, lãnh đạo xã đã đề nghị Phòng Tài nguyên và Môi trường huyện Lệ Thủy, Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn tỉnh Quảng Bình hỗ trợ cây giống phân bón, kỹ thuật, tìm nguồn tiêu thụ cho bà con. Nhờ mô hình trồng rừng, mô hình trồng lúa nước kết hợp chăn nuôi gia súc, gia cầm nên bà con Vân

Kiều bản Cửa Mọc có cuộc sống mới, không còn hộ đói, hộ nghèo giảm hẳn, hộ khá ngày càng tăng, con cái được đi học đến nơi đến chốn, nhiều em học giỏi, thi đỗ vào các trường cao đẳng đại học, ra trường có việc làm, hiện đang làm việc trong các cơ quan Nhà nước trên mọi miền. 100% hộ sử dụng điện lưới quốc gia, nhà nào cũng dùng nước sạch, hợp vệ sinh, đường sá được bê tông hóa, nhà văn hóa cộng đồng xây khang trang, hoành tráng; An ninh quốc phòng được giữ vững, bà con sông đoàn kết, chấp hành các chính sách pháp luật của Nhà nước, các hủ tục tập quán cũ dần được bãi bỏ, phấn đấu đạt chuẩn nông thôn mới”.

Có thể thấy rằng mô hình trồng rừng bằng cây keo lai phủ xanh đồi trọc của bà con Vân Kiều ở vùng cận đồng bằng Cửa Mọc mang lại hiệu quả đáng khích lệ, góp phần không nhỏ cho người dân bản làng thoát nghèo bền vững ■